

اتاق‌های گفتگوی

اینترنتی

و جرایم اخلاقی

فرجام وهابی
رضا بهشتی گرمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اتاق‌های گفتگوی اینترنتی

و جرایم اخلاقی

تالیف :

فرجام وهابی

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، عضو هیات علمی

رضا بهشتی

کارشناسی ارشد مدیریت

انتشارات موجک

سرشناسه	: وهابی، فرجام، ۱۳۵۴.
عنوان و نام پدیدآور	: اتاق‌های گفتگوی اینترنتی و جرایم اخلاقی /تالیف فرجام وهابی، رضا بهشتی گرمی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۸ص.؛ جدول، نمودار، وزیری.
شابک	: ۰۳-۴-۸۶۳۴-۶۰۰-۹۷۸-۱۸۰۰۰۰ ریال.
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: گروه‌های گپ الکترونیکی - جنبه‌های اخلاقی
موضوع	: Online chat groups – Moral and ethical aspects :
شناسه افزوده	: بهشتی گرمی، رضا، ۱۳۴۴.
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ الف ۲ و ۹ / ۸۸۶ / ۵۱۰۵ TK
رده بندی دیویی	: ۰۰۴/۶۹۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۳۴۷۷۷

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

Email : mojakpublication@yahoo.com

Web : www.mojak.ir

عنوان : اتاق‌های گفتگوی اینترنتی و جرایم اخلاقی

تالیف : فرجام وهابی، رضا بهشتی

طراح جلد : سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری : ۱۲۸صفحه، قطع وزیری

چاپ اول : پاییز ۱۳۹۵

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد - قیمت : ۱۸۰۰۰۰ ریال

شابک : ۰۳-۴-۸۶۳۴-۶۰۰-۹۷۸

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

سخن مولف ۱

بخش اول: اتاق‌های گفتگوی اینترنتی و جرایم اخلاقی / ۳

فصل اول: اتاق‌های گفتگوی اینترنتی ۵

۱-۱ مقدمه ۵

۱-۲ اینترنت ۶

۱-۳ فضای مجازی ۸

۱-۴ ویژگی‌های اینترنت ۱۰

۱-۵ تاریخچه گفتگوی اینترنتی (چت) ۱۱

۱-۶ انواع چت ۱۲

۱-۷ اتاق‌های گفتگوی اینترنتی ۱۲

۱-۸ ماهیت اتاق‌های گفتگوی اینترنتی (چت‌روم‌ها) ۱۵

فصل دوم: علل گرایش به اتاق‌های گفتگوی اینترنتی ۱۷

۲-۱ ارضای جنسی ۱۷

۲-۲ برقراری روابط اجتماعی ۱۸

۲-۳ کسب عزت نفس ۱۹

۲-۴ خود شکوفایی ۱۹

۲-۵ بسترسازی جهت روابط نامناسب ۲۲

۲-۶ انجام کارهای بزه کارانه ۲۳

۲-۷ دوست‌یابی در اینترنت و چت‌روم‌ها ۲۶

فصل سوم: جرایم ۲۹

۳-۱ آشنایی با مفهوم جرم ۲۹

۳-۲ تعریف جرم بر مبنای حقوق موضوعه ایران ۳۰

۳-۳ تقسیم‌های کلی جرم ۳۱

۳-۳-۱ جرم کیفری ۳۱

۳-۳-۲ جرم مدنی ۳۲

۳-۳-۳ جرم انتظامی ۳۲

۳-۴ نوع دیگری از تقسیم‌بندی جرایم ۳۲

۳-۵ طبقه‌بندی پیناتل ۳۳

فصل چهارم: جرایم اینترنتی ۳۵

۴-۱ جرایم کامپیوتری ۳۵

۴-۲ جرایم اینترنتی ۳۵

۴-۳ انواع جرایم سایبری ۳۶

۴-۴ تاریخچه جرایم اینترنتی ۳۷

فصل پنجم: جرایم اخلاقی ۳۹

۵-۱ آسیب‌های اخلاقی و اجتماعی در فضای مجازی تالارهای گفتگو ۳۹

۵-۱-۱ کج‌رفتاری در اینترنت ۳۹

۵-۱-۲ کج‌روی در اینترنت و تالارهای گفتگو ۴۰

۵-۱-۳ آسیب‌های وارده به مجنی علیه ۴۲

۵-۱-۴ آسیب‌های وارده به جانی (بزه‌کار) ۴۳

- ۴۳..... ۵-۱-۵ آسیب‌های وارده به جامعه
- ۴۴..... ۲-۵ رابطه نامشروع و عمل منافی عفت (مصادق جرم اخلاقی)
- ۴۵..... ۳-۵ عناصر حقوقی رابطه نامشروع
- ۴۵..... ۱-۳-۵ عنصر قانونی
- ۴۶..... ۲-۳-۵ عنصر مادی
- ۴۶..... ۳-۳-۵ عنصر معنوی
- ۴۷..... ۴-۵ اخلاق در فناوری اطلاعات
- ۴۷..... ۵-۵ تفاوت بین اصول اخلاقی در دنیای واقعی و اصول اخلاقی در تالارهای گفتگو

فصل ششم: اقدامات پیشگیری از جرایم سایبری

- ۴۹..... ۱-۶ پیامدهای اتاق‌های گفتگوی اینترنتی
- ۴۹..... ۲-۶ انواع مزاحمت‌های اینترنتی در تالارهای گفتگو
- ۵۰..... ۳-۶ پیشگیری اجتماعی از جرایم سایبری
- ۵۱..... ۱-۳-۶ نهادینه کردن فرهنگ استفاده صحیح از فضای سایبر
- ۵۱..... ۲-۳-۶ مداخله در فرآیند تحصیل
- ۵۲..... ۳-۳-۶ تدابیر خانواده محور
- ۵۳..... ۴-۳-۶ تدوین قوانین به روز و کارآمد
- ۵۴..... ۵-۳-۶ اطلاع‌رسانی عمومی
- ۵۵..... ۶-۳-۶ رفع مشکلات اقتصادی

فصل هفتم: نظریه‌ها

- ۵۷..... ۱-۷ نظریه کنش ارتباطی هابرماس
- ۵۸..... ۲-۷ نظریه گافمن در بررسی روابط بین افراد
- ۵۹..... ۳-۷ نظریه عادت بورديو (تأثیر نیروهای زمینه‌ای)
- ۵۹..... ۴-۷ نظریه کلی و ولخارت در مورد تأثیر گروه

۶۰..... ۷-۵ تئوری‌های ارتباط جمعی

۶۱..... ۷-۶ نظریه پردازش اطلاعات اجتماعی

۶۵..... فصل هشتم: ارتباطات

۶۵..... ۸-۱ ارتباطات به واسطه کامپیوتر

۶۶..... ۸-۲ ارتباط در فضای مجازی

بخش دوم: مطالعه موردی: دانشجویان کارشناسی رشته علوم اجتماعی دانشگاه‌های تهران / ۶۷

۷۱..... فصل نهم: کلیات

۷۱..... ۹-۱ بیان مسئله

۷۲..... ۹-۲ فرضیه‌ها

۷۳..... ۹-۳ اهداف

۷۴..... ۹-۴ مدل مفهومی

۷۵..... ۹-۵ مفاهیم و اصطلاحات

۷۷..... فصل دهم: پیشینه

۷۷..... ۱۰-۱ تحقیقات داخلی

۷۹..... ۱۰-۲ تحقیقات خارجی

۸۱..... فصل یازدهم: روش و ابزار

۸۱..... ۱۱-۱ روش

۸۲..... ۱۱-۲ جامعه آماری

۸۳..... ۱۱-۳ روش نمونه‌گیری

۸۳..... ۱۱-۴ ابزار گردآوری داده‌ها

۸۴.....	۵-۱۱ پرسشنامه
۸۵.....	۶-۱۱ روایی و پایایی پرسشنامه
۸۶.....	۷-۱۱ متغیرها
۹۳.....	فصل دوازدهم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۹۳.....	۱-۱۲ مقدمه
۹۳.....	۲-۱۲ یافته‌های توصیفی
۱۰۸.....	۳-۱۲ یافته‌های تحلیلی
۱۱۵.....	فصل سیزدهم: نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۱۱۵.....	۱-۱۳ نتایج توصیفی
۱۱۷.....	۲-۱۳ نتایج تحلیلی از دیدگاه کاربران اتاق‌های گفتگو
۱۱۹.....	۳-۱۳ بحث و نتیجه‌گیری
۱۲۰.....	۴-۱۳ پیشنهادها
۱۲۳.....	منابع
۱۲۳.....	منابع فارسی
۱۲۷.....	منابع لاتین

سخن مولف

اتاق‌های گفتگوی اینترنتی یکی از فن‌آوری‌های نوین ارتباطی بوده که در تبادل اطلاعات و ارتباطات نقش آفرینی می‌کنند از سوی دیگر تبعات و ابعاد منفی را در حوزه‌های مختلف دارند که از این جهت حائز اهمیت می‌باشند، به همین دلیل کتاب حاضر با هدف بررسی نقش اتاق‌های گفتگوی اینترنتی در ارتکاب جرایم اخلاقی تدوین شده است. روش مطالعه در کتاب حاضر، به صورت توصیفی - تحلیلی از نوع پیمایشی بوده است. جامعه آماری تعداد ۸۰۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، دانشگاه شهید بهشتی، علامه طباطبایی و دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب بودند که براساس فرمول کوکران تعداد ۳۲۱ نفر به عنوان حجم نمونه به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند.

یافته‌های تحلیلی کتاب حاضر از دیدگاه کاربران بیانگر تأثیر معنادار متغیرهای مورد مطالعه بر ارتکاب جرایم اخلاقی در فضای اتاق‌های گفتگوی اینترنتی می‌باشد، به طوری که نبود نظارت لازم در اتاق‌های گفتگوی اینترنتی اعم از عدم نظارت والدین، عدم حضور پلیس اینترنتی، عدم فیلترینگ و عدم نظارت سازمان‌های مسئول در فرآیند وقوع جرایم اخلاقی تأثیرگذار است، کاربران معتقدند که نبود محدودیت‌های اخلاقی متغیر تأثیرگذار دیگری بر شکل‌گیری و وقوع جرایم اخلاقی می‌باشد و هم‌چنین ناشناخته ماندن هویت اصلی کاربران در اتاق‌های گفتگو اعم از عدم پای‌بندی به هویت مذهبی و اعتقادی، هویت خانوادگی، هویت فرهنگی، هویت قومی و نژادی و ارایه هویت غیرواقعی در چت‌روم‌ها در ارتکاب جرایم اخلاقی بی‌تأثیر نیست. علاوه بر این از نظر کاربران، میزان بهره‌مندی از اتاق‌های گفتگوی اینترنتی در قالب مدت زمان صرف شده برای ارضای نیازها، میزان شکل‌گیری دوستی‌های اینترنتی و ارتباطات مخفیانه در چت‌روم‌ها در ارتکاب جرایم اخلاقی نقش دارند. نتایج کتاب نشان داد وجود متغیرهای زمینه‌ای از جمله سن و جنسیت تأثیر کمی در ارتکاب جرایم اخلاقی دارند.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

این کتاب به دو بخش فصول آموزشی و فصول پژوهشی تقسیم خواهد شد. بخش اول شامل مباحث آموزشی در زمینه بررسی نقش اتاق‌های گفتگوی اینترنتی و جرایم اخلاقی می‌باشد. فصول آموزشی شامل هشت فصل: اتاق‌های گفتگوی اینترنتی، علل گرایش به اتاق‌های گفتگوی اینترنتی، جرایم، جرایم اینترنتی، جرایم اخلاقی، اقدامات پیشگیری از جرایم سایبری، نظریه‌ها و ارتباطات می‌باشد. در بخش دوم نقش اتاق‌های گفتگوی اینترنتی در ارتکاب جرایم در دانشجویان کارشناسی رشته علوم اجتماعی دانشگاه‌های تهران بررسی خواهد شد. فصول پژوهشی شامل پنج فصل: کلیات، پیشینه، روش و ابزار، تجزیه و تحلیل داده‌ها، نتیجه‌گیری و پیشنهادها می‌باشد. در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب مرا یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

فرجام وهابی

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی

رضا بهشتی

کارشناسی ارشد مدیریت

پاییز ۱۳۹۵

اتاق‌های گفتگوی اینترنتی یکی از فناوری‌های نوین ارتباطی بوده که در تبادل اطلاعات و ارتباطات نقش آفرینی می‌کنند از سوی دیگر تبعات و ابعاد منفی را در حوزه‌های مختلف دارند که از این جهت حائز اهمیت می‌باشند به طوری که نبود نظارت لازم در اتاق‌های گفتگوی اینترنتی اعم از عدم نظارت والدین، عدم حضور پلیس اینترنتی، عدم فیلترینگ و عدم نظارت سازمان‌های مسئول در فرآیند وقوع جرایم اخلاقی تأثیرگذار است، کاربران معتقدند که نبود محدودیت‌های اخلاقی متغیر تأثیرگذار دیگری بر شکل‌گیری و وقوع جرایم اخلاقی می‌باشد و هم چنین ناشناخته ماندن هویت اصلی کاربران در اتاق‌های گفتگو اعم از عدم پای‌بندی به هویت مذهبی و اعتقادی، هویت خانوادگی، هویت فرهنگی، هویت قومی و نژادی و ارایه هویت غیرواقعی در چت روم‌ها در ارتکاب جرایم اخلاقی بی‌تأثیر نیست. علاوه بر این از نظر کاربران، میزان بهره‌مندی از اتاق‌های گفتگوی اینترنتی در قالب مدت زمان صرف شده برای ارضای نیازها، میزان شکل‌گیری دوستی‌های اینترنتی و ارتباطات مخفیانه در چت روم‌ها در ارتکاب جرایم اخلاقی نقش دارند.

